

Dokument na rokovanie

B9-0589/2021 }
B9-0612/2021 }
B9-0613/2021 } RC1

15.12.2021

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 144 ods. 5 a článkom 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza tieto návrhy uznesenia:

B9-0589/2021 (PPE)

B9-0612/2021 (Renew)

B9-0613/2021 (ECR)

o situácii na Kube, najmä o prípadoch Josého Daniela Ferrera, členky hnutia Ženy v bielom Aymary Nietovej, Maykela Castilla, Luisa Roblesa, Félix a Navarra, Luisa Manuela Otera, reverenda Lorenza Rosalesa Fajarda, Andyho Duniera Garcíu a Yuniora Garcíu Aguileru
(2021/3019(RSP))

Željana Zovko, Leopoldo López Gil, Michael Gahler, Antonio López-Istúriz White, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, José Manuel Fernandes, Paulo Rangel, Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Isabel Wiseler-Lima, Sara Skytvedal, David McAllister, Sandra Kalniete, Miriam Lexmann, Tomáš Zdechovský, Inese Vaidere, Krzysztof Hetman, Stelios Kypouropoulos, Christian Sagartz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Peter Pollák, Eva Maydell, Adam Jarubas, Tom Vandenkendelaere, David Lega, Arba Kokalari, Stanislav Polčák, Loránt Vincze, Jiří Pospíšil, Benoît Lutgen, Ivan Štefanec, Andrey Kovatchev, Vladimír Bilčík, Seán Kelly, Michaela Šojdrová, Luděk Niedermayer, Ioan-Rareș Bogdan, Janina Ochojska
v mene skupiny PPE

RC\1245757SK.docx

PE702.800v01-00 }
PE702.823v01-00 }
PE702.824v01-00 } RC1

Javier Nart, Petras Auštrevičius, Malik Azmani, José Ramón Bauzá Díaz, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Klemen Grošelj, Martin Hojsík, Karin Karlsbro, Ilhan Kyuchyuk, Karen Melchior, Dragoș Pișlaru, Michal Šimečka, Nicolae Ștefănuță, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans

v mene skupiny Renew

Marco Zanni

v mene skupiny ID

Anna Fotyga, Hermann Tertsch, Assita Kanko, Jan Zahradil, Valdemar Tomaševski, Charlie Weimers, Carlo Fidanza, Bogdan Rzońca, Ryszard Czarnecki, Jadwiga Wiśniewska, Elżbieta Rafalska, Jacek Saryusz-Wolski, Ryszard Antoni Legutko, Angel Dzhambazki, Alexandr Vondra, Karol Karski, Ladislav Ilčić, Witold Jan Waszczykowski, Veronika Vrecionová, Elżbieta Kruk, Emmanouil Fragkos, Eugen Jurzyca

v mene skupiny ECR

Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii na Kube, najmä o prípadoch Josého Daniela Ferrera, členky hnutia Ženy v bielom Aymary Nietovej, Maykela Castilla, Luisa Roblesa, Félixu Navarra, Luisa Manuela Otera, reverenda Lorenza Rosalesa Fajarda, Andyho Duniera Garcíu a Yunióra Garcíu Aguilera (2021/3019(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kube, najmä na uznesenie zo 16. septembra 2021 o zásahu vlády proti protestom a občanom na Kube¹,
 - so zreteľom na dohodu o politickom dialógu a spolupráci medzi Európskou úniou a Kubou, podpísanú v decembri 2016 a predbežne vykonávanú od 1. novembra 2017²,
 - so zreteľom na vyhlásenie hovorkyne Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) zo 14. novembra 2021 o rozhodnutí odňať novinárom španielskej spravodajskej agentúry EFE akreditáciu,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, a ďalšie medzinárodné zmluvy a nástroje týkajúce sa ľudských práv,
 - so zreteľom na vyhlásenie Medziamerickej komisie pre ľudské práva a Úradu osobitného spravodajcu pre slobodu prejavu z 29. novembra 2021 o represívnych opatreniach štátu, ktoré zabránili občianskemu pochodu zvolanému na 15. novembra na Kube,
 - so zreteľom na vyhlásenie z 8. decembra 2021 o ukončení represii voči umelcom na Kube, ktoré vydali niekoľkí umelci spolu s Medzinárodným PEN klubom, organizáciou Amerického PEN klubu Artists at Risk Connection a organizáciou Human Rights Watch,
 - so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, ktorého zmluvnou stranou je Kuba,
 - so zreteľom na list zástupcu výkonného riaditeľa ESVČ pre Ameriku z 10. mája 2021 adresovaný zástupcom občianskej spoločnosti o ich zapojení do vykonávania dohody o politickom dialógu a spolupráci (ARES (2021) 247104),
 - so zreteľom na vymedzenie pojmu „organizácia občianskej spoločnosti“ uverejnené na webovej stránke Úradného vestníka Európskej únie (EUR-Lex),
 - so zreteľom na ústavu Kuby a jej trestný zákonník,
 - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže 11. júla 2021 sa vo viac ako 50 mestách na ostrove uskutočnili prelomové demonštrácie s cieľom pokojne protestovať proti zúfalej sociálno-ekonomickej kríze, chronickému nedostatku liekov a iného základného tovaru a systematickému

¹ Prijaté texty, P9_TA(2021)0389.

² Ú. v. EÚ L 337 I, 13.12.2016, s. 1.

obmedzovaniu ľudských práv; keďže tieto závažné skutočnosti viedli zároveň s pandemiou COVID-19 k nárastu požiadaviek občianskych a politických práv a demokracie; keďže v reakcii na tieto demonštrácie sa kubánska vláda systematicky zameriava na demonštrantov, politických disidentov, náboženských vodcov, ľudskoprávných aktivistov a nezávislých umelcov, z ktorých niektorí sú držiteľmi Sacharovovej ceny, za to že mierovou cestou podporujú demokraciu, a za ich aktivizmus v oblasti ľudských práv; keďže niekoľko desiatok ich bolo údajne svojvoľne zatknutých, zadržaných alebo umiestnených do domáceho väzenia pod nepretržitým dohľadom a čelí falošným obvineniam z trestnej činnosti založeným na zneužití moci;

- B. keďže José Daniel Ferrer, členka hnutia Ženy v bielom Aymara Nieto, Maykel Castillo, Luis Robles, Félix Navarro, Luis Manuel Otero, reverend Lorenzo Rosales Fajardo, Andy Dunier García a Yuniur García Aguilera predstavujú len zopár príkladov zo stoviek Kubáncov, ktorí čelia nespravodlivosti a represii zo strany kubánskeho režimu;
- C. keďže tí, ktorí boli svojvoľne uväznení, sú v nepretržitej izolácii vrátane umiestnenia v cele slúžiacej na výkon trestu, sú vystavení krutému mučeniu a neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu bez možnosti kontaktu so svojimi právnikmi a riadneho lekárskeho ošetrovania; keďže niektorí z nich sú zadržávaní vo väzniciach ďaleko od svojich domovov, čo ich rodinám bráni, aby ich navštívili; keďže niektoré zadržávané osoby majú zdravotné problémy, a preto je ich prepustenie mimoriadne naliehavé;
- D. keďže mnohým ďalším, ktorí utiekli z krajiny alebo ju museli opustiť, nebol umožnený návrat a v blízkej budúcnosti zostanú v exile; keďže štyria spravodajcovia OSN už odsúdili trestný čin núteného vyhostenia disidentov z Kuby;
- E. keďže 21. októbra 2021 platforma Archipiélago a ďalšie skupiny občianskej spoločnosti verejne a transparentne požiadali príslušné orgány o povolenie uskutočniť 15. novembra 2021 pokojnú demonštráciu na podporu dodržiavania ľudských práv a prepustenia politických väzňov v krajine; keďže kubánske orgány plánované protesty zakázali, pretože ich považovali za nezákonné a neuznali legitímnosť uvedených dôvodov demonštrácie;
- F. keďže v predvečer pokojných demonštrácií naplánovaných na 15. novembra 2021 kubánske orgány odobrali akreditáciu novinárom, ktorí v krajine pracujú pre španielsku spravodajskú agentúru EFE, s jasným cieľom zastaviť tok otvorených a presných správ z ostrova;
- G. keďže kubánsky štát je povinný uznať, chrániť a zabezpečiť práva na pokojné zhromažďovanie a slobodu prejavu bez diskriminácie na základe politických názorov; keďže je nevyhnutné, aby úradníci štátnych orgánov presadzovania práva konali v prísnom súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv, pokiaľ ide o zásady zákonnosti, výnimočnosti, proporcionality a nevyhnutnosti;
- H. keďže 5. júla 2017 Parlament udelil súhlas s dohodou o politickom dialógu a spolupráci s jasnými podmienkami spojenými so zlepšovaním ľudských práv a demokracie na Kube, ktorá obsahuje doložku o pozastavení v prípade porušenia ustanovení o ľudských právach; keďže 26. februára 2021 EÚ a Kuba usporiadali tretí formálny dialóg o ľudských právach v rámci dohody o politickom dialógu a spolupráci medzi EÚ a Kubou; keďže obe strany rokovali o otázke slobody pokojného zhromažďovania a združovania; keďže

EÚ v súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv zdôraznila, že je dôležité umožniť všetkým občanom aktívne sa zapájať do života spoločnosti prostredníctvom organizácií a združení občianskej spoločnosti; keďže EÚ pripomenula potrebu rešpektovať medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv;

- I. keďže akýkoľvek politický dialóg musí zahŕňať priamu a intenzívnu účasť nezávislej občianskej spoločnosti a všetkých opozičných politických aktérov bez obmedzení, ako sa zdôrazňuje v článku 36 dohody o politickom dialógu a spolupráci;
 - J. keďže Európsky parlament opakovane odsúdil porušovanie ľudských práv na Kube, pričom zdôraznil porušenia ustanovení článku 1 ods. 5, článku 2 písm. c), článkov 5, 22 a článku 43 ods. 2 dohody o politickom dialógu a spolupráci medzi Európskou úniou a Kubou podpísanej v roku 2016, v ktorej sa kubánska vláda zaväzuje dodržiavať ľudské práva;
 - K. keďže Európsky parlament trikrát udelil Sacharovovu cenu za slobodu myslenia kubánskym aktivistom: Oswaldovi Payáovi v roku 2002, hnutiu Ženy v bielom v roku 2005 a Guillermovi Fariñasovi v roku 2010; keďže laureáti Sacharovovej ceny a ich príbuzní sú stále pravidelne obťažovaní a zastrašovaní a bráni sa im v tom, aby vycestovali z krajiny a zúčastnili sa na medzinárodných podujatiach; keďže 8. decembra 2021 laureáti Sacharovovej ceny Berta Soler, predsedníčka hnutia Ženy v bielom, a Guillermo Fariñas zaslali list vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, v ktorom navrhli zrušenie ich ocenenia, ak sa bude ESVČ v blízkej budúcnosti naďalej odvracať od občianskej spoločnosti, zatiaľ čo na Kube sa páchajú zločiny proti ľudskosti; keďže 9. decembra 2021 bol Guillermo Fariñas unesený a proti svojej vôli prevezený do nemocnice;
1. čo najdôraznejšie odsudzuje systematické zneužívanie moci proti protestujúcim, politickým disidentom, náboženským vodcom, ľudskoprávnym aktivistom a nezávislým umelcom, okrem iného aj ich svojvoľné zadržiavanie a nezákonné obmedzovanie ich pohybu a komunikácie, ako je domáce väzenie a sledovanie, mučenie a zlé zaobchádzanie zo strany kubánskej vlády;
 2. vyzýva na okamžité a bezpodmienečné prepustenie Josého Daniela Ferrera, členky hnutia Ženy v bielom Aymary Nietovej, Maykela Castilla, Luisa Roblesa, Félixu Navarra, Luisa Manuela Otera, reverenda Lorenza Rosalesa Fajarda a Andyho Duniera Garcíu, ako aj všetkých osôb zadržovaných za uplatňovanie ich práv na slobodu prejavu a pokojné zhromažďovanie; vyzýva kubánske orgány, aby odvolali nezákonné obvinenia z trestnej činnosti a umožnili osobám v exile návrat do krajiny, napríklad aj Yuniorovi Garcíovi; odsudzuje systematické nútené expatriácie z dôvodu svedomia, ktoré vykonáva kubánska vláda; odsudzuje nedávny únos a svojvoľné zadržiavanie laureáta Sacharovovej ceny Guillerma Fariňasa a napriek jeho nedávnomu prepusteniu požaduje ukončenie pravidelného a pretrvávajúceho svojvoľného zatýkania a obťažovania jeho osoby;
 3. odsudzuje mučenie, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie a zlé zaobchádzanie zo strany kubánskych orgánov; požaduje, aby sa takéto prípady rýchlo a nestranne vyšetrili a aby sa rodinám obetí poskytol okamžitý prístup a obetiam lekárska starostlivosť podľa ich vlastného výberu;
 4. požaduje dôveryhodné záruky práva na spravodlivé súdne konanie a nezávislosti

súdnicstva, ako aj zaručenie toho, že osoby pozbavené osobnej slobody budú mať prístup k nezávislému advokátovi;

5. naliehavo vyzýva kubánske orgány, aby okamžite ukončili represívnu politiku, ktorá udržiava kultúru strachu a potláča všetky formy dialógu, ako aj slobodu prejavu a zhromažďovania; odsudzuje pokračujúce represívne a zastráňujúce stratégie Kuby zamerané na bránenie akýmkoľvek prodemokratickým iniciatívam občianskej spoločnosti, ako je občiansky pochod zvolaný na 15. novembra 2021, ktorý sa neuskutočnil v dôsledku hrozieb, prenasledovania, obliehania, zadržovania a viacerých ďalších represívnych opatrení voči civilistom; zdôrazňuje, že základné práva, ako je sloboda prejavu, združovania a zhromažďovania, sa musia vždy dodržiavať a rešpektovať; vyzýva kubánske orgány, aby vždy zabezpečovali a zaručovali právo na slobodu prejavu, združovania a pokojného zhromažďovania tým, že umožnia pokojné demonštrácie v krajine;
6. trvá na tom, aby kubánske orgány zabezpečili dodržiavanie hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv obyvateľstva s cieľom riešiť ich potrebu lepšieho prístupu k potravinám a liekom a zaistiť účinnú reakciu na pandémiu COVID-19;
7. vyzýva kubánske orgány, aby okamžite umožnili osobitnej spravodajkyni OSN pre slobodu presvedčenia a prejavu a osobitnej spravodajkyni OSN pre situáciu obhajcov ľudských práv prístup do krajiny na zdokumentovanie situácie v oblasti ľudských práv na Kube;
8. opakuje svoju výzvu členským štátom, ESVČ a jej delegácii na Kube, aby dôrazne a verejne odsúdili svojvoľné zaistenie a zadržovanie pána Ferrera, pani Nietovej, pána Castilla, pána Otera, pána Roblesa, pána Navarra, reverenda Rosalesa Fajarda, pána Garcíu Lorenza a stoviek pokojných demonštrantov uväznených v dôsledku demonštrácií z 11. júla a 15. novembra a aby prijali všetky potrebné opatrenia na ochranu demokracie a ľudských práv; vyjadruje najdôraznejšiu podporu umelcom, ktorí museli emigrovať, a novinárom, obhajcom ľudských práv a sociálnym a politickým aktivistom, ktorí boli donútení k exilu z Kuby, ako je pán García Aguilera;
9. žiada kubánske orgány, aby poskytli prístup delegácii EÚ a zástupcom členských štátov, ako aj nezávislým organizáciám pre ľudské práva s cieľom monitorovať súdne procesy a uskutočňovať väzenské návštevy stoviek aktivistov a bežných Kubáncov, ktorí sú naďalej zadržovaní za uplatňovanie svojho práva na slobodu prejavu a zhromažďovania, vrátane tých, ktorí sú obvinení z „pohrdania“, „odporu“, „podnecovania k spáchaniu trestného činu“ alebo z porušenia iných ustanovení trestného zákonníka;
10. naliehavo vyzýva kubánsku vládu, aby zosúladila svoju politiku v oblasti ľudských práv s medzinárodnými normami vymedzenými v chartách, vyhláseniach a medzinárodných nástrojoch, ktorých je Kuba signatárom, a aby umožnila občianskej spoločnosti a opozičným politickým aktérom aktívne sa zúčastňovať na politickom a spoločenskom živote bez obmedzení pri súčasnom zaručení a presadzovaní základných slobôd; vyzýva kubánske orgány, aby načúvali hlasom svojich občanov a zapojili sa do demokratického vnútroštátneho procesu;
11. odsudzuje svojvoľné zrušenie tlačovej akreditácie agentúry EFE a akékoľvek svojvoľné obmedzovanie práce medzinárodných a kubánskych tlačových spravodajcov;

12. pripomína svoju silnú podporu obhajcom ľudských práv na Kube a ich práci; vyzýva všetkých zástupcov členských štátov, aby počas návštev kubánskych orgánov vyjadrili obavy v súvislosti s ľudskými právami a zvýšili svoju podporu skutočnej a nezávislej občianskej spoločnosti a aby sa pri návšteve Kuby stretli s laureátmi Sacharovovej ceny s cieľom zabezpečiť jednotné vnútorné a vonkajšie uplatňovanie politiky EÚ v oblasti ľudských práv, čím sa posilní účasť nezávislých predstaviteľov občianskej spoločnosti a zlepši sa práca obhajcov ľudských práv; vyjadruje poľutovanie nad tým, že kubánski a európski nezávislí zástupcovia občianskej spoločnosti boli vylúčení z účasti na dialógu, ktorý je podľa ustanovení dohody o politickom dialógu a spolupráci záväzný; vyjadruje poľutovanie nad rozdielnymi pozíciami a politikami ESVČ a Európskeho parlamentu v súvislosti s Kubou a dôrazne vyzýva ESVČ, aby neopustila kubánsku občiansku spoločnosť;
13. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že kubánske orgány odmietajú povoliť Európskemu parlamentu, jeho delegáciám a niektorým politickým skupinám návštevu Kuby napriek tomu, že Parlament udelil súhlas s dohodou o politickom dialógu a spolupráci; vyzýva orgány, aby okamžite umožnili vstup do krajiny;
14. zdôrazňuje povinnosť všetkých strán dodržiavať záväzné ustanovenia dohody o politickom dialógu a spolupráci a uznesenia z 5. júla 2017; v tejto súvislosti pripomína, že každý dialóg medzi Európskou úniou a kubánskou občianskou spoločnosťou o možnostiach financovania sa musí viesť len s nezávislými organizáciami občianskej spoločnosti, pričom treba zabezpečiť, aby žiadne finančné prostriedky neprispievali k financovaniu kubánskeho režimu a aby ich cieľom bolo zlepšiť životnú úroveň kubánskeho ľudu;
15. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek prijatiu dohody o politickom dialógu a spolupráci sa situácia v oblasti demokracie a ľudských práv nezlepšila, ale naopak, výrazne sa zhoršila; pripomína, že s ohľadom na dohodu o politickom dialógu a spolupráci je Kuba povinná dodržiavať a upevňovať zásady právneho štátu, demokracie a ľudských práv; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že všetky uvedené prípady predstavujú ďalšie a neustále porušovanie dohody;
16. opakuje svoju výzvu Rade, aby prijala sankcie voči osobám zodpovedným za pretrvávajúce porušovanie ľudských práv na Kube;
17. pripomína, že súčasťou dohody o politickom dialógu a spolupráci je doložka o ľudských právach, ktorá je štandardným základným prvkom medzinárodných dohôd EÚ a ktorá umožňuje pozastavenie dohody v prípade porušenia ustanovení o ľudských právach;
18. opakuje svoju výzvu, aby Európska únia uplatnila článok 85 ods. 3 písm. b) s cieľom vyzvať na okamžité zasadnutie spoločného výboru z dôvodu porušenia dohody zo strany kubánskej vlády, čo predstavuje „mimoriadny naliehavý prípad“, ktorý môže viesť k pozastaveniu dohody z dôvodu nepretržitého a závažného porušovania demokratických zásad a nedodržiavania všetkých základných ľudských práv a základných slobôd, ktoré sú stanovené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a tvoria základný prvok tejto dohody, ako je zakotvené v článku 1 ods. 5, a z dôvodu neriešenia týchto porušení napriek početným výzvam, aby tak urobila;

19. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie vláde a národnému zhromaždeniu

právomoci Ľudu Kuby, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Komisii, osobitnému zástupcovi EÚ pre ľudské práva, vládam a parlamentom členských štátov, vysokej komisárke OSN pre ľudské práva a vládam členských štátov Spoločenstva štátov Latinskej Ameriky a Karibiku.